

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 14 april 2023
(OR. en)

8304/23

**POLCOM 64
SERVICES 12
COASI 77
TELECOM 100
DATAPROTECT 99**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	14 april 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2023) 230 final
Betreft:	Aanbeveling voor een BESLUIT VAN DE RAAD houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over regels voor de digitale handel met de Republiek Korea en met Singapore

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2023) 230 final.

Bijlage: COM(2023) 230 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 14.4.2023
COM(2023) 230 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over regels voor de digitale
handel met de Republiek Korea en met Singapore**

{SWD(2023) 85 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

De omvang, reikwijdte en snelheid van de internationale handel verandert als gevolg van de digitalisering van de economie. De digitalisering stelt bedrijven in staat een groter aantal over de hele wereld verspreide klanten te bereiken en hen goederen en diensten te verkopen, en vergroot de keuze van de consument aanzienlijk. Zij stelt bedrijven ook in staat nieuwe en innovatieve digitale hulpmiddelen te gebruiken om belemmeringen voor groei te overwinnen. Met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) profiteren van deze kansen en kunnen zich beter integreren in mondiale waardeketens.

Handel in goederen en diensten via elektronische middelen ("digitale handel"¹) neemt wereldwijd toe. Digitale handel omvat zowel de fysieke levering van via digitale middelen gekochte goederen en diensten (zoals de aankoop van een boek via een internetplatform) als de digitale levering van goederen en diensten (zoals software, e-boeken of gegevensstromen), en kan zowel betrekking hebben op transacties tussen bedrijven (business-to-business) als tussen ondernemingen en consumenten. In 2019 was de wereldwijde elektronische handel naar schatting 22 biljoen EUR waard, een stijging van 4 % ten opzichte van 2018, wat neerkomt op ongeveer 30 % van het mondiale bruto binnenlands product (bbp)².

De bestaande internationale handelsregels houden niet altijd rekening met de specifieke aard van de digitale handel, waardoor er bij bedrijven onzekerheid kan ontstaan over de regels die van invloed zijn op hun activiteiten en investeringen in derde landen en er bij klanten onzekerheid kan ontstaan over de regels die op hun transacties van toepassing zullen zijn. Er is een toenemend aantal nationale regels van toepassing op de digitale economie die ongerechtvaardigde belemmeringen voor de digitale handel kunnen opwerpen. Om de rechtszekerheid voor het bedrijfsleven te verbeteren en digitale handel te vergemakkelijken, hebben landen over de hele wereld geprobeerd regels voor digitale handel vast te stellen. In 2019 begonnen leden van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) plurilaterale onderhandelingen over e-handel³. De afgelopen jaren is ook een toenemend aantal regionale en bilaterale overeenkomsten inzake digitale handel ontwikkeld⁴. Hoewel de EU tot dusver geen bilaterale sectorale onderhandelingen over digitale handelsovereenkomsten heeft gevoerd, heeft de EU vrijhandelsovereenkomsten met uitgebreide regels inzake digitale handel gesloten met het Verenigd Koninkrijk, Chili en Nieuw-Zeeland⁵.

¹ Internationaal worden de termen "digitale handel" en "elektronische handel" vaak door elkaar gebruikt.

² Conferentie van de Verenigde Naties voor handel en ontwikkeling (UNCTAD), ramingen van de wereldwijde elektronische handel in 2019 en voorlopige beoordeling van de impact van COVID-19 op onlineverkoop in 2020, mei 2021, www.unctad.org - 26,7 biljoen USD met een gemiddelde wisselkoers USD/EUR van 1,2093 in 2019.

³ Joint Statement on electronic commerce of 25 January 2019, [WT/L/1056](https://www.wto.org/press/2019/WT/L/1056).

⁴ In juni 2020 ondertekenden Singapore, Chili en Nieuw-Zeeland een partnerschapsovereenkomst inzake de digitale economie (DEPA) met Chile en Nieuw-Zeeland. Korea, China en Canada hebben in september 2021, oktober 2021 en mei 2022 respectievelijk verzocht om deelname in DEPA. Zie bijvoorbeeld ook de overeenkomst inzake de digitale economie tussen Singapore en Australië (die in december 2020 in werking is getreden), de overeenkomst inzake de digitale economie tussen Singapore en het VK (die in juni 2022 in werking is getreden) en de digitale partnerschapsovereenkomst tussen Singapore en Korea (ondertekend op 21 november 2022).

⁵ Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds

In de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio van september 2021 kondigden de Commissie en de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid het voornemen aan om digitale partnerschappen met een aantal van de belangrijkste partners van de EU in de regio, waaronder met name Singapore en de Republiek Korea, te formaliseren. Op 28 november 2022 en 1 februari 2023 heeft de EU een digitaal partnerschap met respectievelijk de Republiek Korea en Singapore gelanceerd. Deze partnerschappen hebben een belangrijk handelsaspect en omvatten beginselen inzake digitale handel als een belangrijk resultaat. Hoewel de beginselen inzake digitale handel niet-bindend zijn, hebben zij een aanzienlijke politieke waarde, aangezien zij een gemeenschappelijke visie op de meest relevante aspecten van de digitale handel weerspiegelen. De EU ondertekende een akkoord over de beginselen inzake digitale handel met de Republiek Korea op 30 november 2022 en met Singapore op 31 januari 2023. De daarbij overeengekomen beginselen inzake digitale handel laten zien dat de manier waarop beide landen de digitale handel benaderen, goed aansluit bij de manier waarop de EU dat doet.

De bilaterale handelsbetrekkingen tussen de EU en respectievelijk de Republiek Korea en Singapore zijn reeds geliberaliseerd en versterkt door de vrijhandelsovereenkomsten tussen de EU en de Republiek Korea (2011) en tussen de EU en Singapore (2019)⁶. Hoewel het gaat om uitgebreide vrijhandelsovereenkomsten die voorzien in substantiële verbintenissen voor de handel in goederen en diensten tussen de partijen, voorzien zij niet in uitgebreide regels inzake digitale handel, aangezien de EU bij de onderhandelingen over deze vrijhandelsovereenkomsten geen voorstellen aan haar onderhandelingspartners heeft gedaan voor dergelijke regels. Sindsdien heeft de EU verdere regels inzake digitale handel ontwikkeld die van toepassing zijn op haar bilaterale betrekkingen met verschillende handelspartners, waaronder het Verenigd Koninkrijk, Chili en Nieuw-Zeeland.

De Republiek Korea en Singapore zijn belangrijke partners van de EU in de Indo-Pacifische regio. Bovendien vormt de kaderovereenkomst van 2010 tussen de EU en de Republiek Korea, waarmee een strategisch partnerschap tot stand wordt gebracht, een basis voor versterkte economische en politieke samenwerking⁷. De Republiek Korea en Singapore hebben diepe en dynamische economische betrekkingen met de EU. Op basis van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Singapore en de investeringsbeschermingsovereenkomst is Singapore de grootste handels- en investeringspartner van de EU in Zuidoost-Azië geworden. In 2021 had het land 's werelds elfde grootste bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking en stond het in het Global Competitiveness Report 2020 van het World Economic Forum (WEF)⁸ op de zesde plaats in termen van ICT-acceptatie en digitale vaardigheden. In 2020 werd de jaarlijkse handel in goederen en diensten tussen de EU en Singapore geraamd op meer dan 90 miljard EUR. Singapore is een van de meest open en gedigitaliseerde economieën ter wereld. Zuid-Korea is ook een belangrijke partner voor de EU in de Indo-Pacifische regio. De economie is sinds de jaren zestig snel gegroeid en was in 2021 de tiende grootste ter wereld in termen van bbp. Het stond in het Global Competitiveness Report 2020 van het WEF op de

(PB L 149 van 30.4.2021, blz. 10). Europese Commissie, EU-Chili: tekst van de Overeenkomst, <https://policy.trade.ec.europa.eu>, Europese Commissie, EU-Nieuw-Zeeland: tekst van de overeenkomst, <https://policy.trade.ec.europa.eu/>

⁶ Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Korea, anderzijds (PB L 127 van 14.5.2011, blz. 1). Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Singapore, PB L 294 van 14.11.2019, blz. 3.

⁷ Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Korea, anderzijds (PB L 20 van 23.1.2013, blz. 2).

⁸ World Economic Forum (WEF), The Global Competitiveness Report, 2020, www.weforum.org

eerste plaats wat betreft ICT-acceptatie en op de tiende plaats wat digitale vaardigheden betreft⁹. In 2020 bedroeg de jaarlijkse handel in goederen en diensten tussen de EU en de Republiek Korea meer dan 120 miljard EUR. Onderhandelingen over digitale handelsregels met Singapore en de Republiek Korea hebben een groot potentieel om nieuwe kansen te creëren voor bedrijven en consumenten in de EU. Het zal het voor EU-bedrijven en met name micro-, kleine en middelgrote ondernemingen makkelijker maken in die landen te opereren, en zal het vertrouwen van EU-consumenten in de onlineomgeving versterken.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het initiatief bouwt voort op het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), dat bepaalt dat de EU “de integratie van alle landen in de wereldeconomie, onder meer door het geleidelijk wegwerken van belemmeringen voor de internationale handel” moet stimuleren.

Het bouwt ook voort op de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio van september 2021, waarin wordt erkend dat de regio voorop loopt wat de digitale economie betreft en waarin wordt voorgesteld digitale partnerschappen met de Republiek Korea, Singapore en Japan tot stand te brengen¹⁰.

Het initiatief is in overeenstemming met de door de Commissie in februari 2021 verrichtte evaluatie van het handelsbeleid, waarin het voornemen wordt aangekondigd om de bilaterale betrokkenheid te versterken, sterkere kaders voor samenwerking met gelijkgezinde partners op het gebied van handelsgerelateerde digitale kwesties te verkennen, en haar dialogen op het gebied van regelgeving met gelijkgezinde partners te verdiepen¹¹.

Het is in overeenstemming met de vrijhandelsovereenkomsten die de bilaterale handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie en de Republiek Korea en tussen de Europese Unie en Singapore reeds hebben versterkt en geliberaliseerd, maar die geen alomvattende regels inzake digitale handel bevatten.

Het voorstel is in overeenstemming met en bouwt voort op de digitale partnerschappen en de beginselen inzake digitale handel die zijn gelanceerd met de Republiek Korea en met Singapore, die laten zien dat de manier waarop beide landen de digitale handel benaderen, goed aansluit bij de manier waarop de EU dat doet. Het initiatief vormt geen belemmering voor de lopende of toekomstige samenwerking tussen de EU en deze landen in het kader van de digitale partnerschappen.

In het initiatief wordt rekening gehouden met de vooruitgang die tot dusver is geboekt bij de lopende onderhandelingen over e-handel tussen WTO-leden.

De EU stelt in haar vrijhandelsonderhandelingen systematisch ambitieuze regels voor de digitale handel voor. De voorgestelde onderhandelingsrichtsnoeren volgen dezelfde aanpak als de EU volgt in haar onderhandelingen over vrijhandelsovereenkomsten, waaronder laatstelijk met het Verenigd Koninkrijk in de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK, met Chili in de geavanceerde kaderovereenkomst tussen de EU en Chili, en met Nieuw-Zeeland voor de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Nieuw-Zeeland.

⁹ Ibidem.

¹⁰ JOIN(2021) 24 final van 16.9.2021.

¹¹ COM(2021) 66 final van 18.2.2021.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De in de onderhandelingsrichtsnoeren voorgestelde regels bouwen voort op en zijn volledig in overeenstemming met de internemarktwetgeving van de EU op het gebied van digitale handel. De voorgestelde onderhandelingsrichtsnoeren bevestigen ook dat elke door de EU overeengekomen regel of verbintenis in overeenstemming moet zijn met het rechtskader van de EU en de beleidsruimte moet behouden die nodig is om de digitale strategie van de EU uit te voeren.

De voorgestelde onderhandelingsrichtsnoeren zijn in overeenstemming met de verklaring over Europese digitale rechten en beginselen die op 15 december 2022 door het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie is ondertekend en die de EU in haar internationale handelsbetrekkingen wil bevorderen¹².

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

In artikel 218, lid 3, VWEU is bepaald dat de Commissie aanbevelingen doet aan de Raad, die een besluit vaststelt houdende machtiging tot het openen van de onderhandelingen en de onderhandelaar van de Unie aanwijst. Overeenkomstig artikel 218, lid 4, VWEU mag de Raad de onderhandelaar richtsnoeren geven en een bijzonder comité aanwijzen in overleg waarmee de onderhandelingen moeten worden gevoerd.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Overeenkomstig artikel 5, lid 3, VEU is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing op gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen. Overeenkomstig artikel 3 VWEU behoort de gemeenschappelijke handelspolitiek tot de exclusieve bevoegdheid van de Unie.

- **Evenredigheid**

Dit initiatief gaat niet verder dan wat nodig is om de desbetreffende beleidsdoelstellingen te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Een aanbeveling van de Commissie voor een besluit van de Raad houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen is in overeenstemming met artikel 218, lid 3, VWEU, waarin is bepaald dat de Commissie aanbevelingen doet aan de Raad, die een besluit vaststelt houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

¹² Europese verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium 2023/C 23/01, PB C 23 van 23.1.2023, blz. 1.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Bij de voorbereiding van en de onderhandelingen over de digitale partnerschappen en de beginselen voor digitale handel is gezorgd voor de betrokkenheid van belanghebbenden op het gebied van digitale handel met betrekking tot de Republiek Korea en Singapore.

Verdere openbare raadpleging over dit initiatief was niet nodig, aangezien de belangrijkste beginselen die ten grondslag liggen aan de voorgestelde onderhandelingen reeds deel uitmaken van de beginselen voor de digitale handel met de Republiek Korea en met Singapore, en de regels overnemen die de EU reeds heeft opgenomen in haar bestaande vrijhandelsovereenkomsten met het Verenigd Koninkrijk, Chili en Nieuw-Zeeland alsook in de onderhandelingen over e-handel binnen de WTO. Andere inhoudelijke elementen die tijdens de onderhandelingen aan de orde kunnen komen, zijn niet van tevoren bekend.

De Commissie raadpleegt regelmatig belanghebbenden, onder meer in het kader van de dialoog met het maatschappelijk middenveld¹³.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Niet van toepassing.

- **Effectbeoordeling**

Er is geen effectbeoordeling uitgevoerd omdat het bijzonder moeilijk is om de economische uitwerking van het initiatief te meten in vergelijking met de bestaande situatie, aangezien de beoogde digitale handelsregels de bilaterale handelsbetrekkingen zullen vergemakkelijken die reeds zijn geliberaliseerd en versterkt door de bestaande vrijhandelsovereenkomsten met de Republiek Korea en met Singapore. Dergelijke vrijhandelsovereenkomsten bevatten reeds uitgebreide bepalingen inzake markttoegang voor de handel in zowel goederen als diensten en het initiatief zal dus in de eerste plaats effect sorteren door het bieden van extra rechtszekerheid aan marktdeelnemers die actief zijn in de digitale handel in de geliberaliseerde sectoren. Bovendien is er weinig keuze voor de EU, aangezien de beoogde regels voor de onderhandelingen sterk lijken op die welke reeds zijn opgenomen in de vrijhandelsovereenkomsten tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk, tussen de EU en Chili en tussen de EU en Nieuw-Zeeland, en ook die welke door de EU worden nagestreefd in het kader van de plurilaterale onderhandelingen over digitale handel in het kader van de WTO. Het is niet mogelijk om vooraf te weten welke inhoudelijke voorstellen de andere partijen eventueel nog zullen doen, noch om deze te beoordelen. Het initiatief gaat vergezeld van een werkdocument van de diensten van de Commissie waarin de context van de onderhandelingen wordt beschreven en waarin wordt gewezen op het toenemende belang van digitale handel en de inspanningen van landen over de hele wereld om internationale regels op dit gebied te ontwikkelen. In dat werkdocument worden ook de verschillende benaderingen van de regels voor de digitale handel gepresenteerd die door de Europese Unie, de Republiek Korea en Singapore zijn vastgesteld.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing.

¹³ Europese Commissie, EU-handelsbijeenvakomen met het maatschappelijk middenveld, <http://trade.ec.europa.eu/>

- **Grondrechten**

Het initiatief is volledig in overeenstemming met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name artikel 8 over de bescherming van persoonsgegevens.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het initiatief heeft geen gevolgen voor de begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De onderhandelingen zullen naar verwachting in 2024 worden afgerond.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De bepalingen hebben tot doel de Raad aan te bevelen een besluit tot machtiging tot het openen van onderhandelingen vast te stellen en de onderhandelaar van de Unie aan te wijzen. De Raad kan de onderhandelaar richtsnoeren geven.

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over regels voor de digitale handel met de Republiek Korea en met Singapore

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 218, leden 3 en 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Unie heeft diepe en dynamische economische betrekkingen met de Republiek Korea en met Singapore. De Republiek Korea en Singapore zijn nauwe strategische partners van de Europese Unie in de Indo-Pacifische regio en belangrijke handelspartners voor de Europese Unie in Azië. De Europese Unie heeft sinds 2011 een vrijhandelsovereenkomst met de Republiek Korea en sinds 2019 een vrijhandelsovereenkomst met Singapore. Deze vrijhandelsovereenkomsten voorzien in substantiële verbintenissen voor de handel in goederen en diensten tussen de partijen, maar bevatten geen uitgebreide regels inzake digitale handel.
- (2) Overeenkomstig de strategie van de Europese Unie voor de Indo-Pacifische regio van september 2021 heeft de Europese Unie gestreefd naar nauwere samenwerking met de Republiek Korea en met Singapore op het gebied van de digitale handel. De Europese Unie en de Republiek Korea zijn op 28 november 2022 een digitaal partnerschap aangegaan en hebben in dat verband op 30 november 2022 overeenstemming bereikt over niet-bindende beginselen voor digitale handel. De Europese Unie en Singapore zijn op 1 februari 2023 een digitaal partnerschap aangegaan en hebben op 31 januari 2023 overeenstemming bereikt over niet-bindende beginselen voor digitale handel.
- (3) De met de Republiek Korea en Singapore overeengekomen beginselen inzake digitale handel laten zien dat de manier waarop beide landen de digitale handel benaderen, goed aansluit bij de manier waarop de Europese Unie dat doet.
- (4) De Europese Unie heeft in verschillende bilaterale onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst met derde landen overeenstemming bereikt over regels voor de digitale handel. De Europese Unie neemt ook deel aan een aantal onderhandelingen in het kader waarvan regels voor de digitale handel worden ontwikkeld, waaronder de lopende onderhandelingen over elektronische handel in het kader van de WTO. Daarom is het passend de Commissie te machtigen onderhandelingen te openen over bindende regels voor de digitale handel die in overeenstemming zijn met deze overeenkomsten en dezelfde doelstellingen nastreven als de Europese Unie in de lopende onderhandelingen wil bereiken,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om namens de Unie met de Republiek Korea en met Singapore te onderhandelen over regels voor de digitale handel.

Artikel 2

De aan de Commissie gerichte onderhandelingsrichtsnoeren voor de onderhandelingen met de Republiek Korea en met Singapore over regels voor de digitale handel zijn opgenomen in het addendum bij het besluit.

Artikel 3

De onderhandelingen worden gevoerd in overleg met het [door de Raad in te voegen naam van het speciale comité].

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter